

Erosion af Sermermiut-bopladsen

Bilag 4 – Erosion af bopladsens kant langs kystskrænt B

David Barry, Kalundborg Arkæologiforening

Modificeret fra Ole Bennike et al. 2004, "Ilulissat Isfjord", modificeret fra Tinna Møbjerg, 1983.

Fig. 4-1. Hjørnet af skrænt F langs kløften og kystskrænt B. Erosion af kanten ses tydeligt.

Fig. 4-2. Kystskrænt B set mod nord. Meldgaards tværgrøft ses til højre (sort pil). Det er tydeligt at dele af kantens tørvelag er faldet ned ad skrænten. Det skyldes sandsynligvis at det underliggende sediment er blevet eroderet bort af nedstrømmende ferskvand (smeltevand, regnvand og grundvand). Måske hjulpet af sneens vægt og tyngdekraften kommer der revner i tørvelaget (røde pile), således at vandet også kan erodere tørven, som langsomt brækker i stykker.

Fig. 4-3. Her ses en revne i den sydligste kant af bopladsen. Overfladvand (smeltevand og regnvand) kan løbe ned i revnen og langsomt erodere tørven helt ned til det underliggende sediment, hvorved den afrevne sektion af kanten langsomt vil glide ned ad skrænten.

Fig. 4-4. Her ses en stor revne i tørvelaget lidt nede ad skrænten forårsaget af sneens vægt, tyngdekraften og vandafstrømning oppefra.

Fig. 4-5. Her ses en stor klump af kantens tørvelag der er brækket af og på vej ned ad skrænten. Dette har frilagt hvad der sandsynligvis er en køkkenmødding.

Fig. 4-6. Knoglerne er godt bleget af solen, og eftersom sneen lige er smeltet, må køkkenmøddingen have været frilagt i mindst et år. Eftersom der kun er ret lidt mos på den frilagte tørv, har den nok ikke været frilagt i mere end to år.

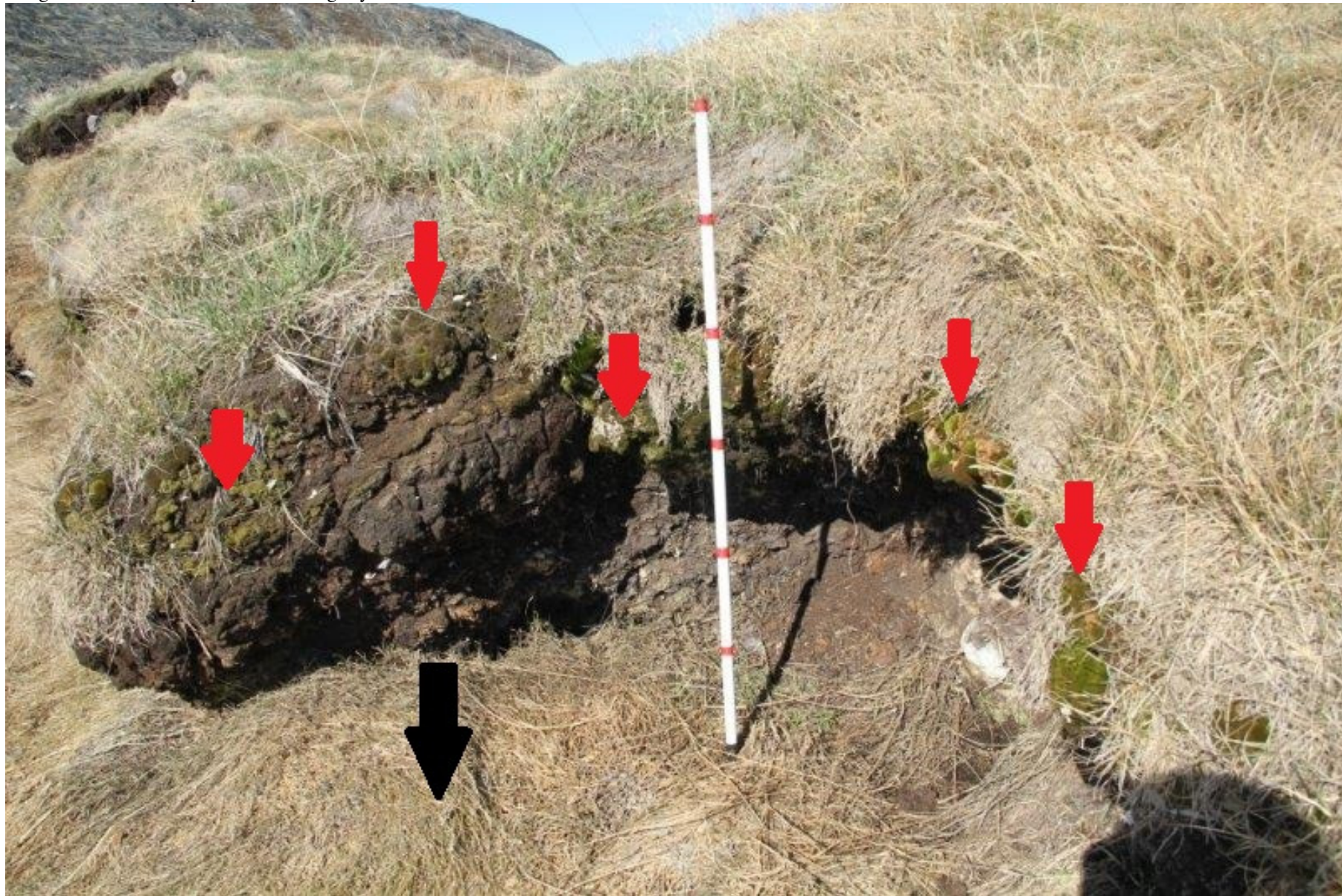

Fig. 4-7. Her ses et stykke kant (sort pil) der må være brækket af for flere år siden da den frilagte tørv er ret mørk i farven, og der vokser ret meget mos på den (røde pile). Det indikerer at der p.t. er mindre erosion her end andre steder på kystskrænt B, måske fordi vandafstrømningen oppefra er mindre her end andre steder.

Fig. 4-8. Knogler (tv.) og forskellige kulturlag (th.) i den eroderede kant af kystskrænt B.

Fig. 4-9. En anden del af kanten der er brækket af for flere år siden, og hvor tørvens mørke farve og tilstedeværelsen af meget mos på den frilagte tørv indikerer at kanten ikke har været udsat for yderligere erosion i lang tid.

Fig. 4-10. Pga. snedække på kystskrænt B syd for Meldgaards tværgrøft (sort pil) var det ikke muligt af vurdere graden af erosion på hele skrænten.

Fig. 4-11. Den sydlige væg af Meldgaards tværgrøft er tydeligt udhulet (røde pile), men der vokser meget mos på den. Det er vanskeligt at vurdere om der på nuværende tidspunkt sker erosion af denne sydlige væg af tværgrøften.

Fig. 4-12. Erosion af den nordlige væg af Meldgaards tværgrøft er tydelig (røde pile). Længden af tværgrøften kunne måske bruges til at give en ide om af hvor meget af bopladsens kant der er eroderet bort siden 1955. Ifølge Mathiassen forlængede han Meldgaards tværgrøft fra 7 m til 19 m i 1955. Som det ses af billedet og fig. 4-13, er det vanskeligt at bestemme hvor grøften begynder og ender, men dens længde ligger inden for 14-16 m, hvilket indikerer at 3-5 m af bopladsens kant er eroderet væk siden 1955.

Fig. 4-13. Meldgaards tværgrøft, der nu er 14-16 m lang mod 19 m i 1955.

Fig. 4-14. Satellitbillede af Meldgaards tværgrøft fra Google Maps der viser at længden for 2-3 år siden var 15 m mod 19 m i 1955. Af dette kan det antages at ca. 4 m af bopladsens kant nu ligger nede på kystskrænt B.

Fig. 4-15. Flere steder i bopladsens eroderede kant ses der sten i tørvelaget (røde pile) der muligvis stammer fra hustomter osv.

Fig. 4-16. Her i bopladsens eroderede kant ses der sten og skiffer (røde pile), træ (sort pil) og knogler (grønne pile), muligvis fra en hustomt.

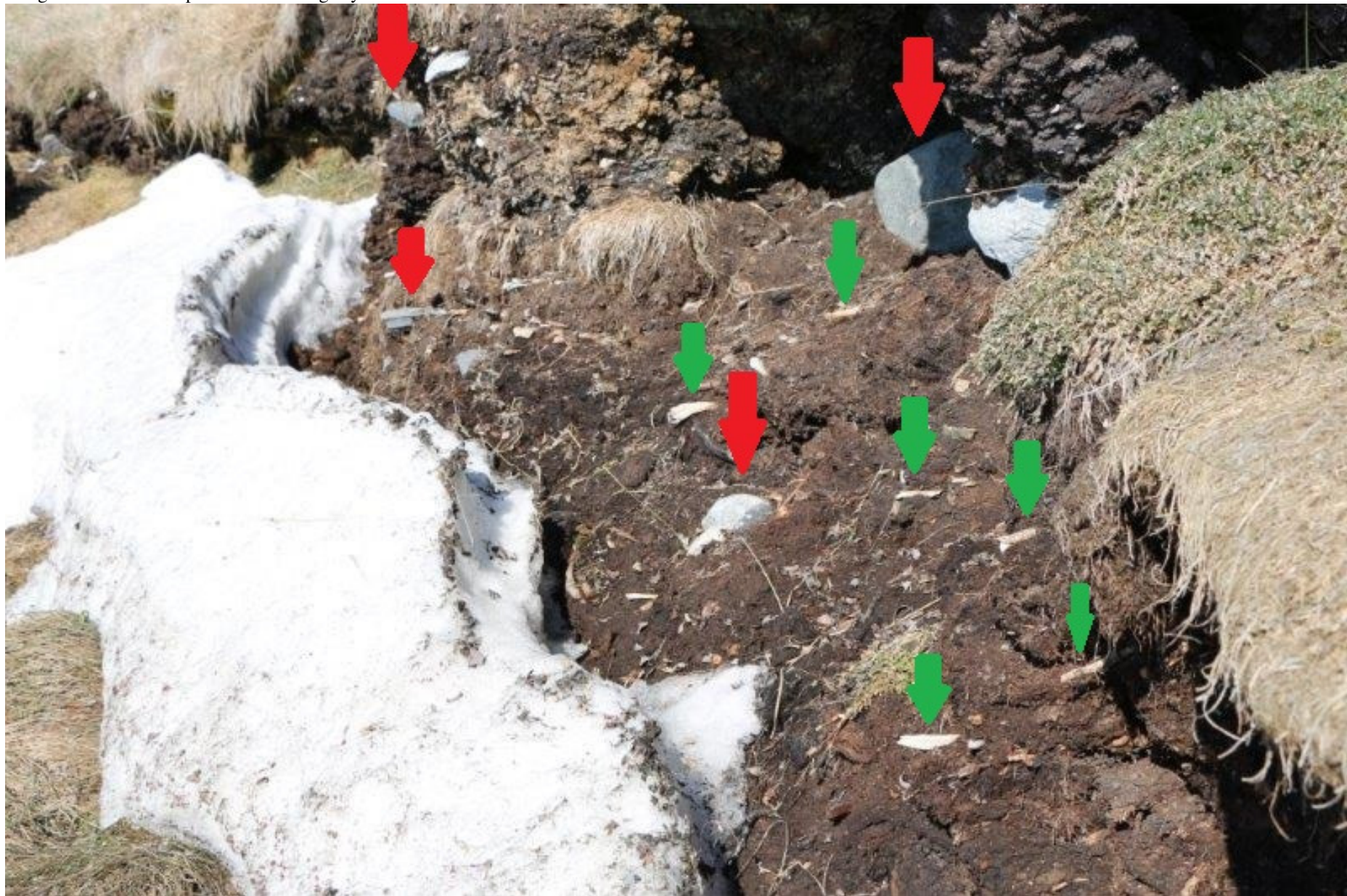

Fig. 4-17. Sten og skiffer (røde pile) og knogler (grønne pile) i bopladsens eroderede kant.

Fig. 4-18. Sten fra hvad der sandsynligvis er en hustomt (røde pile).

Fig. 4-19. Sten, skiffer, træ og knogler i kanten indikerer erosion af en hustomt.

Fig. 4-20. Erosion af samme formodede hustomt. To store stykker træ er synlige (røde pile).